

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ГАЛУЗЕВЕ МАШИНОБУДУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Галузеве машинобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Галузеве машинобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **8 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування» за критерієм «Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	50	25,0	25,0	0	0
Здатність до навчання	50	25,0	12,5	0	12,5
Здатність до аналізу і синтезу	37,5	62,5	0	0	0
Розв'язання проблем	62,5	25,0	0	12,5	0
Здатність застосовувати знання на практиці	75,0	12,5	0	0	12,5
Рівень базових (професійних) знань і навичок	50	25,0	12,5	12,5	0
Стратегічне мислення	87,5	0	0	12,5	0
Націленість на кінцевий результат	75,0	0	12,5	0	12,5
Здатність працювати в колективі, команді	37,5	37,5	12,5	12,5	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	12,5	62,5	12,5	12,5	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	75,0	0	0	25,0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	75,0	0	12,5	12,5	0
Навички управління персоналом, колективом	37,5	50	12,5	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	50	37,5	12,5	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	50	25,0	25,0	0	0
Ведення ділової документації	50	25,0	25,0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	62,5	25,0	0	12,5	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «стратегічне мислення» (87,5%); по 75% - «здатність застосовувати знання на практиці», «націленість на кінцевий результат», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Найменш впливові чинники (мінімальні відсотки за балом 5): 12,5 % «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці»; по 37,5% - «здатність до аналізу і синтезу», «здатність працювати в колективі, команді», «навички управління персоналом, колективом».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	75	25	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	75	25	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	75,0	25,0	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	37,5	50	12,5	0	0
Професорсько-викладацький склад	75,0	25,0	0	0	0
Матеріально-технічна база	50	25,0	25,0	0	0
Система управління закладом	62,5	12,5	25,0	0	0
Якість освітніх послуг	37,5	62,5	0	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Вміст навчальних програм	87,5	0	12,5	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	37,5	62,5	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) 87,5% - «вміст навчальних програм»; по 75% - «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Галузеве машинобудування» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Галузеве машинобудування»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	37,5	50	13,0	0	0
Здатність до навчання	50	25,0	25,0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	62,5	25,0	12,5	0	0
Розв'язання проблем	50	25,0	25,0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	50	50	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	62,5	25,0	12,5	0	0
Стратегічне мислення	12,5	87,5	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	50	50	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	62,5	25,0	12,5	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	75,0	25,0	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	37,5	37,5	25,0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	50	50	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	75,0	0	25,0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	50	37,5	12,5	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	75,0	25,0	0	0	0
Ведення ділової документації	37,5	37,5	25,0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	75,0	25,0	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо оцінили наступні**

якості та навички фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування» (максимальні відсотки за балом 5): по 75% - «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «навички управління персоналом, колективом», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): 12,5% - «стратегічне мислення», по 37,5 % - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

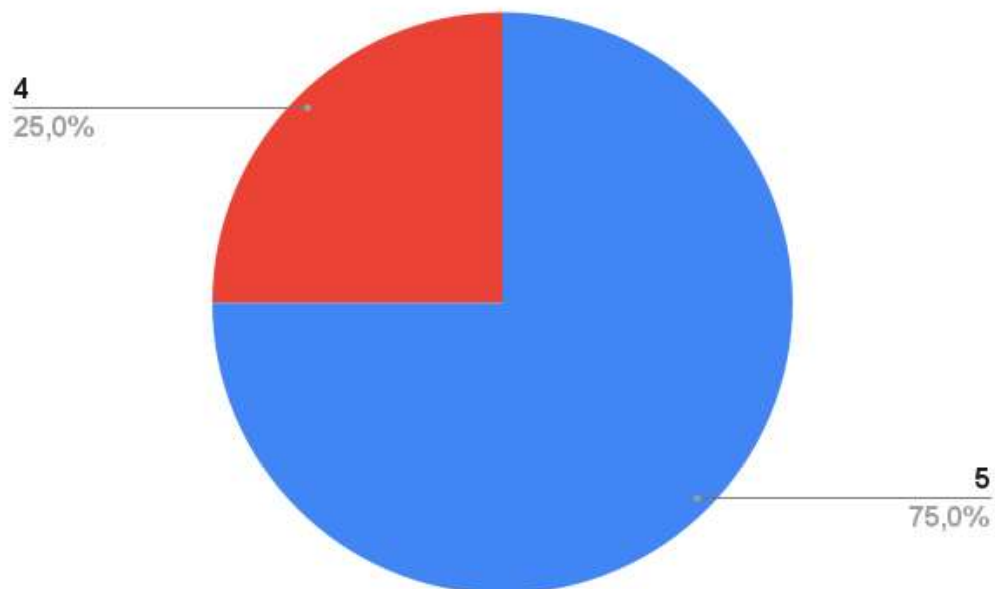

Рис. 1. Оцінювання респондентами «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Галузеве машинобудування» наступні:

- 1) потребують більше практики на різних переробних підприємствах, більше роботи з новими стандартами якості, вимогами країн Європи щодо ведення документації;
- 2) більше практичних навичок;
- 3) професійні навички роботи на конкретних підприємствах галузевого машинобудування;
- 4) необхідно більше прикладних дисциплін;
- 5) прикладні навички роботи з машинами, сировиною та продукцією;

- б) компетентності з процесів переробки та зберігання зерна;
- 7) націленість на конкретний практичний результат - підвищення ефективності виробництва.

Висновки

В результаті опитування роботодавців з метою оцінки якості підготовки фахівців у ТДАТУ, що здійснювалось упродовж 1 семестру 2023-2024 навч. року, виявлено, що:

- найбільше, на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «стратегічне мислення», «здатність застосовувати знання на практиці», «націленість на кінцевий результат», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», що в цілому збігається з результатами минулого опитування;
- роботодавці високо оцінюють рівень професійної підготовки фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування»;
- роботодавці високо оцінили наступні якості та навички фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування»: «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «навички управління персоналом, колективом», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (критерій, який при минулому опитуванні потребував посилення);
- необхідно посилити: «стратегічне мислення», «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «ведення ділової документації».
- більшість роботодавці вважають ОПП актуальною у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці.
- основними побажаннями роботодавці висловили підвищити рівень практичної підготовки та навичок здобувачів.

Для підвищення задоволеності роботодавцями рівня підготовки фахівців в ТДАТУ за ОПП «Галузеве машинобудування» необхідно:

- поглибити співпрацю з провідними підприємствами регіону, в т.ч. для вивчення необхідного комп'ютерного програмного забезпечення, яке необхідно додати для вивчення в ОП;
- залучити досвідчених фахівців галузі до освітнього процесу шляхом проведення ознайомчих екскурсій, виїзних занять на сучасні виробництва, проведення аудиторних лекцій практичного спрямування із залученням провідних виробничників галузі;

- більш широко використовувати в освітньому процесі сучасне обладнання баз практик та підприємств дуального навчання.

Гарант ОПШ «Галузеве машинобудування»
за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти, д.т.н., професор

Кирило САМОЙЧУК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР